

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravitelstvo in ekspedicijska v „Katel. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-številka 74.

Štev. 55.

V Ljubljani, v sredo 8. marca 1899.

Letnik XXVII.

Kaj hočejo?

Bila je nekoč mogočna »zjedinjena levica«. Može iz njene srede so vladali Avstrijo v imenu ustave. Toda to ustavo so tolmačili in izvajali v židovskoliberalnem, v protiverskem in protiljudskem duhu. Poznali so v Avstriji le nemški narod, a pod pretvezo nemške hegemonije so gradili trdnjavo za nemškoliberalno kliko, ki se je pasla in redila na troške nenemških narodov in nižjega ljudstva sploh. A zidali so trdnjavo na pesek, zrušil se je babilonski stolp in v prahu leže spomeniki nekdanje slave. Ljudstvo je spoznalo brezbožnost in napuh svojih voditeljev ter jim odpovedalo tlako. Izročiti so morali državno ladijo drugim krmilarjem. To pa peče in grize »rojene« državnike, da so napovedali boj ustavi in pričeli obstrukcijo v poslanski zbornici. Metali so polena in bruna pod kolesa državnega voza in — osmešili so se pred vso Evropo. Osmešili so se v prvi vrsti oni »ustavoverci«, ki so z Wolfom uganjali odločno tevtonsko obstrukcijo, ob enem pa kot »državniški« posredovalci obračali na zgoraj oči. Toda državni voz se ni ustavil, dasi je pokalo v pestih.

»Zjedinjena levica« pa ni obupala, da zopet pride do državnih jasilj. Začetkom svečana je izdala manifest na nemški narod. Iz praznih fraz posameznih nemških strank so voditelji sestavili neki »quodlibet«, kakeršne piše vsak vrednik lokalnih nemških listov. Manifest že s tem zgubi na veljavi, ker ga nista podpisali dve nemški stranki, ki zastopata trdo nemške volivne okraje. A po svoji vsebini je prazen in ničev. Dr. Hochenburger, ki je najmanj narednik v vrstah nemških voditeljev, je nekaj dnij preje v svojem

»Novem Babilonu« rotli Nemce, da vendar enkrat jasno povedo, kaj hočejo in zahtevajo od države in nenemških narodov. Toda nemški generalni štab je s svojim manifestom le dokazal duševno propalost liberalnih Nemcev. Jedino značilno v manifestu je to, kar so zamolčali. A zamolčali so, ker bi sicer v istem trenutku zopet razpala »zjedinjena« levica. Vsa modrost njihova se suče le okolo jezikovnih naredeb in slavnega § 14. Gospodje so pozabili vso politično zgodovino pred Badenijem; dokazali so svetu, da niso ravno nevarni ljudje, toda jako slabi godci. Skupni manifest je bil udarec v vodo; jedini so le pod nemškim plaščem, ki pa ima raztrgane rokave in žepe. Niti o taktiki za bližnjo bodočnost se niso mogli zjediniti. Dokazati so hoteli jedinstvo »zjedinjene« nemške levice, a dokazali so, da je celo mehanična jedinstvo le navidezna.

Morda pa se motimo? Saj je generalni štab določil priznane stratege, da sestavijo bojni načrt za vso Avstrijo! Listi že poročajo, da so programi za Moravsko, Češko, Tirolsko, Kranjsko, Gorenjo- in Niže-Avstrijsko ter Solnograško že gotovi. Jako radovedni smo na velike skrivnosti, s katerimi nemški gospodje iznenadijo svet. Toda bržčas utegnemo zaman čakati na dobre svete, s katerimi hočejo Baerenreitherji, Stürgkhi in pa Schwegli rešiti avstrijsko krizo. Vlada je potrpežljivo čakala, da Nemci sestavijo svoje pogoje za spravo na Češkem. A Nemci so kratko odgovarjali: ne! In sedaj skrivajo svoje načrte pred svetom, ker jih je sram, da bi javnosti pokazali svojo onemoglost. Bolj ko kedaj potrebujejo avstrijskega Szella, da bi jim pomagal iz zadrege ter jih vzdržal nad vodo. A dvomimo, da se jim to posreči, ker so doslej politično umorili še vsa-

cega, ki je nadkriljeval pritlikavce. Mi vemo, kaj hočejo. Da bi se vrnili časi cesarja Jožefa II., ki je nemščino proglasil kot državni jezik! Da bi iz slovanskih stebrov zgradili nemški most do Adrije in Avstrija postala nemška pokrajina pod pruskim jerobstvom!

To so halucinacije »zjedinjene« levice. Toda motijo se. Ali je sedaj to mogoče, kar je bilo nemogoče leta 1867? Zatiranje avstrijskih Nemcev je naravnost laž, s katero so begali ljudstvo in delali javno mnenje. Premembo sistema hočejo. Mi tudi, toda ne v nemškoliberalnem in centralistiškem smislu, temveč v duhu pravičnosti in prave svobode. V Avstriji je dovolj prostora za vse narode. In da bodo ti narodi mirno jeden poleg drugega živeli, morajo se liberalni Nemci odpovedati praznim sanjam ter naučiti pravičnosti.

Mamonizem v narodnem gospodarstvu.

(Konec.)

Pisatelj trdi, da državna oblast skrbi in podpira mali obrt kot važen delavski stan, kolikor ji je le mogoče, izkušnja pa to zanikuje. Danes se nahaja malo obrtnik in njega mnogobrojna obitelj v upravnem kritičnem položaju. Državna oblast je storila deslej le kaj tacega, kar je veleprodukciji pogodu. Proglasila je prostost obrtovanja in trgovanja z obrtnimi proizvodi, to pa ravno vsled tega, ker se je udala mamonistiški smeri na škodo osebne prostosti svojih državljanov, a na korist veleprodukciji. Ona podpira z državnimi sredstvi in vsakojakimi ugodnostmi samo veleproducenta, a za male obrtnike in njih nesrečno osebo se ne briga.

LISTEK.

Sodnji dan.

Spisal J. Joergensen.

(Dalje.)

XV.

Niels Graff je bil v uradu, katerega imenujejo Italijani olepševalno »gora usmiljenja« — gora, ki hrani mnogo dragocenosti in marsikater biser. Bil je nekega dopoldne meseca novembra v kraljevi zastavnici.

Kolikokrat je že stal v tej veliki sobani in čakal s svojo številko v roki. Krog njega so se drenjali drugi, vsi denarja potrebni, s poletnimi suknjami, prazničnimi oblekami, posteljno opravo in raznovrstnimi drugimi stvarmi. Tla so bila mokra in umazana od premnogih nog; izza velikih oken se je videlo sivo, dežavno nebo.

Za velikimi mizami so sedeli uradniki pri svojih pisalnikih in hiteli marljivo sem in tja. Lepa, mlada devojka se je med njimi veselo zabavala z nekim moškim. Stala je tam in se smejala, dočim je prilepljala mehanično s svojimi okroglimi, nekoliko umazanimi prsti številko za številko na prstane, zapestnice in ure, katere je jemala iz velike košare.

Niels ju je opazoval. Strmel je nad nepre-

magljivo ljubavnostjo, ki je cvetela sredi med temi pričami človeške bede — kajti vsaka s številko zaznamovana stvar je vendar pričala o potrebi in bedi in gladi.

Poklicali so njegovo številko — dobil je svojih par kron za srebrno otroško žličko, katero je zastavil. Bilo je Erikovo krstno darilo, jedina še nekaj vredna stvar, katero so še imeli. Ostala je prav do tega dne — do tega vlažnega, mrzlega novemberskega dne, ko so pojedli poslednji kosček kruha, ko so vrgli zadnje oglje v peč. Žena jo je lepo zavila, ko jo je dala solznih oči svojemu možu.

Zdaj mora otrok jesti z leseno žlico! je dejala.

Za hip je Niels Graff obstal in jo ogledal. Imela je staro obleko, polno madežev in rokavi so bili natrgani. In sama je bila bleda, skoro usahnela, in pod očmi so se kazale rujave sence in kadar je hodila, je omahovala in bila upognjena.

Dobila sta le malo pomoči in žena je morala težko delati.

Niels Graff je stal v sivi dopoldanski svetlobi in opazoval svojo soprogo. In ona ga je pogledala, in solze so ji blestele v dolgih trepalnicah. Zdelo se je, kakor bi se bilo to srce zganilo. — Obšel ga je nekak čut, ki mu je bil neprijeten, — kakor

bi ga tožili in bi on moral sramotno priznati svojo krivdo.

Toda otresel se je teh mislij in skoro groza ga je pretresla. Čutil je, da se v njem nekaj bori in da hoče dalje — nekaj, kar bi ga upognilo, ga vrglo ženi k nogam, da obžaluje in spozna krivdo svojo in jo prosi odpuščanja, ter ga pripeljalo v življenje, ki je nasprotovalo vsemu, kar je on ljubil in kar je bilo njegovo življenje. Slutil je, da bi potem prišel v svet, ki bi bil podoben njegovi otroški dobi, onemu času, ko je bil še v materinem naročju — toda Niels Graff, znani mladi pisatelj Niels Graff ni želel tega detinskega miru. On ga ni smel želeti. Njegova duša je bila kakor človek, katerega je probudil zgodaj zjutraj dober prijatelj, da bi gledal solnčni vzhod — jezen obrne prijatelju hrbet in leži dalje — in vendar se mu zdi, da bi bolje storil, ako bi šel srčen in krepak na prijateljevi strani vzhajajočemu solncu na proti.

Ah, ubogi, ponosni Niels Graff, priznati ni mogel svoje krivde... In zato je obstal s tesnim srcem in ni prijel njene roke in vedel ni, kaj naj bi rekel — kajti reči je bilo treba le jedno samo besedo — najlepšo, najplemenitejšo, najčistejšo besedo na svetu — besedo, katere Niels Graffove ponosne ustnice niso mogle spregovoriti — besedo: »odpusti!«

Ta mamonistiška smer je morala roditi zle posledice, napravila je osebnost odvisno od imetja, provzročila je nejednakost v pridobivanju imetja, in razdvojila človeško družbo v najskejnjej individualizem. Take razmere pa niso pravične, ker pravičnost tvori enakost, osebna prostost in jedinstvo.

Prostost obrtovanja je provzročila mnogo-brojen, a nevesč obrtniški stan, torej subjekt majhne vrednosti. To so uvideli tudi sami obrtniki, zato so tudi sklenili resolucijo, po kateri bi se morala ta prostost odpraviti. Oni hočejo, da se učenec v svojem obrtu dobro izuči in da se izpraša, ali je sposoben, da postane pomočnik. Ravno oni želijo, da bi imeli strokovno izobrazbene pomočnike. Zato hočejo, da bode skušal to doseči tudi pomočnik, ako hoče postati mojster. To pa se bode zgodilo le tedaj, ako bode po zakonu primoran polagati strokovni izpit.

Nekdaj, ko so bili vezani učenci in pomočniki na strokovno izobrazbo, ni bilo obrtnega proletarijata, in vsak mojster je mogel vzeti delavca s prepričanjem, da bode znal storiti svojo dolžnost. Danes ne more imeti mojster tega zaupanja do delavca. Zato se dogaja, da mojster dostikrat premeni po dva, tri delavce, predno naleti na sposobnega. Kaj pomaga obrtniku velika izbira delavcev, ako je le malokdo kos svoji nalegi.

Pisatelj po krivici očita našemu obrtništvu, da se ne briga za izobrazbo naraščaja; da pa skrbi ravno obrtnik za strokovno izobrazbo svojega osobja, to dokazuje okolnost, da zahteva on v svojih resolucijah, naj bodo učenci in pomočniki po zakonu obvezani, da se strokovno izobrazijo. Dokler pa niso niti učenci niti pomočniki primorani, da se izobrazijo, jih je težko s silo prisiliti k temu, ko postava sama to izobrazbo zahteva. Sedanja liberalna ustava ima čudno metodo. Odprla je na stečaj vrata vsem ljudskim strastem, med tem pa ugonablja to, kar je potrebno. Tako je napravila celo vrsto ustanov, ki širijo nenravnost, dočim je odpravila take, ki so bile moralnega vpliva.

Nekdaj ni smel nihče zlorabljati položaja slabjših, da bi jih oplenil, liberalizem pa to danes dovoljuje. Nekdaj ni smel podvzeti nevednež kakoga posla, za katerega ni bil usposobljen, danes pa more vsakdo prevzeti na stotine družih, ker mu je dal liberalizem to prostost.

Pisatelj želi, da se v malem obrtu utrdi treznost v življenju, vztrajnost v delu in solidnost v obrtovanju. To je vse lepa želja; g. pisatelja bode pa skušnja poučila, da so nižji slojevi, ki se obupno borijo za svoj obstanek in ki vedno globokeje propadajo, povsod izgubili treznost v življenju. Obupen človek, ki ne vidi rešitve od nikoder, se udaja povsod pijančevanju in razuzdanemu življenju, a vse to so le posledice sedanje narodnogospodarske politike. Izsesane dežele, kakor je Irska, Galicija pa tudi naša, nam to dokazujejo.

Pisatelj zahteva vztrajnost v delu; kako pa naj bode vztrajen tisti, kateremu je celo ustava

kriva, da nima dela? A kako naj bode obrtnik soliden, ko je po skrajni konkurenciji prisiljen, da izdeluje nesolidno?

Pisatelj nadalje toži, da so obrtne zadruge pri nas samo na papirju. To je žalibog resnica, pa tudi tega je kriva sedanja mamonistiška ustava, ki je razdvojila človeško družbo. To pa, kar je razdvojeno, je težko spojit. Ta tako zelo hvaljena konkurencija je pobesnila obrtnika. Ko tekmujejo med seboj za delom in zaslužkom, delajo drug drugemu škodo, se mrzijo, zavidajo in spodjedajo. Take elemente, katere je mamonistiška smer privedla v skrajno in — to naglašamo — v nedostojno borbo za obstanek, take elemente, to bo priznal tudi sam g. pisatelj in vsakdo, ki trezno misli, je težko spojit.

Pisatelj očita našim obrtnikom tudi to, da niso utemeljili še niti jedne industrijalne banke. Pisatelj bi moral vedeti, da morejo ustanavljati banke samo imoviti ljudje, ki imajo dovolj kapitala; naši domači obrtniki so pa po krivdi mamonistiškega sistema naših narodnih gospodarjev potisnjeni tako daleč, da komaj životarijo. Naj našteje pisatelj v Zagrebu samo dvajset obrtnikov, ki bi mogli žrtvovati kak od svojega obrta prihranjen stotak, pa nas bode zadovoljil. Jih je sicer nekaj, kateri se bavijo s krčmarjenjem in drugimi podjetji, ali rokodelcev je prav malo.

Pisatelj trdi, da je v Cislitaniji in na Ogerskem prav mnogo industrijalnih bank na preostajanje; no, ako jih je tudi, to pa vemo, da tudi tam banke niso odstranile proletarstva in da ga je v obeh deželah na preostajanje.

Še jedno težavo naših obrtnikov bomo povedali omenjenemu gosp. pisatelju. Mamonistiška ustava je vsled prostosti obrtovanja napolnila s tujimi obrtnimi proizvodi naša produktivna tla, a oropala jih je vsega kapitala, in vsakdo, ki ima denar, kupuje tuje proizvode; oni pa, ki težko kdaj ali pa tudi nikoli ne morejo plačati, se obrnejo na domačega mojstra in zahtevajo, naj jim da na upanje. In tako on čisto propade, ker dela na upanje in mora tudi na upanje živeti. Pa da bi se mu ne pristudilo tako življenje in ga ne pahnilo v obup, kakoršnega trezen človek ne more prenašati! Zato ni naša akcija niti nasilna niti pretirana.

Pisatelj grozi, da države ne bodo odjenjale od svoje mamonistiške struje in da ne bodo zadovoljile zahtevam maloobrnitov; mi pa upamo, da bode luč resnice odstranila laž in slepoto, katera človeški rod tako dolgo zapeljava in pritiska z vsemi mogočimi zlomi, in da bode tedaj tudi država in vsi državljani uvideli, da je treba v prvi vrsti obrniti vso pozornost na ono, kar mora biti vsakemu in poslednjemu državljanu najsvetejše, in to je — sam človek.

Zato sklepamo: proč z mamonizmom, ako se hočemo rešiti socijalnih krivic!

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. marca.

Delegatijsko zasedanje. Včeraj se je vršil na Dunaju ministerski svet, katerega so se udeležili tudi nekateri ogerski ministri in načelnik mornarice Spaun. Predsedoval je zunanji minister grof Goluhovski. Na dnevnem redu je bilo, kakor se splošno sodi, vprašanje glede sklicanja delegacij morda že tekom spomladi, v mesecu aprilu ali maju. Ako se to zgodi, potem je na vsak način potrebno, da se takoj po Veliki noči skliče državni zbor, da izvoli določeno število delegatov. Vsekako je čudno, da se zadeva merodajnim krogom zdi sedaj tako nujna, ko se je vendar pred nedavnim časom še zadrževalo, da ni nikake nujnosti za delegatijsko zasedanje in da se lahko odloži do poletja. Mogoče je toraj, da se je pri včerajšnjem skupnem ministerskem svetu razpravljalo o kaki drugi zadevi, ali pa so se prvotna mnenja nenadno spremenila.

«Los von Rom»-agittacija. V nedeljo se je vršil na Dunaju, kot smo že omenili, shod društva katoliških mladeničev, na katerem se je slovesno ugovarjalo sedanji protirinski in protiaustrijski agitaciji protestantskih Schönererjancev. Shoda so se mej drugimi udeležili župan dr. Lueger, baron Walterskirchen, poslanci Kapferer, Troll, Wedral, Mayer, Bielohlavek, Kletzenbauer. Shod je otvoril društveni načelnik Pollak, govorili so pa dr. Schöpfer, princ Lichtenstein in dr.

Lueger, ki so vsi dokazovali, da je največja nesmisel trditev: »Nemec mora biti luteranec«, in da pomeni krik »Los von Rom« tudi »Los von Wien«. Župan dr. Lueger je mej drugim dokazoval, koliko dobro je prešlo dunajsko mesto ravno posredovanjem Rima in da Dunajčanje nikdar ne bodo pozabili zaslug sedanjega cerkvenega poglavarja za dunajsko mesto. Konečno se je vsprejela soglasno in z velikim navdušenjem resolucija, v kateri zbrani zborovalci najslovesneje ugovarjajo brezverski in veri sovražni agitaciji prusaške klike in obljubujejo svetemu očetu znova zvestobo in udanost katoliški cerkvi in kat. veri in uvidijo v sovražnikih cerkve tudi sovražnike Avstrije, ter ob enem obljubujejo zvestobo in udanost cesarju in domovini.

Szell in Thun. Z velikim zanimanjem sledi razni avstrijski židovsko-liberalni listi dogodkom v Budimpešti ter spremljajo novega moža na vseh njegovih potih. Koloman Szell je tem krogom vzor ne samo radi tega, ker je postal na Ogerskem skoro vsegamočen ter razpolaga z velikansko večino, marveč še mnogo bolj zato, ker pričakujejo, in sicer z vso gotovostjo, da bo vrgel našega ministerskega predsednika grofa Thuna kakor je Andrassy strmoglavil grofa Hohenwarta. No, ako Koloman Szell našemu kabinetnemu načelniku ne bo provzročil večjih preglavic, kakor jih je Andrassy grofu Hohenwartu, bo še lahko dolgo časa vztrajal na ministerskem sedežu. Andrassy je pri padcu grofa Hohenwarta, katerega so vrgli njegovi lastni načrti, ravno tako nedolžen, kakor novorojeno dete, ker je šele nekaj tednov po Hohenwartovem padcu prišel Andrassy na krmilo ogerske vlade.

Baron Banffy, bivši ogerski ministerski predsednik, poslovil se je v posebnem odprtem pismu od svojih volilcev, katerim najpreje naznanja, da je odložil svoj poslaniški mandat in da je postal član magnatske zbornice. V pismu pravi mej drugim: Svest sem si, da je moj odstop, akoravno se je izvršil slobodno, vendar le nekak politični padec, zmaga manjšine nad večino s prepovedanim orožjem in s sredstvi, ki se ne strinjajo s parlamentarnimi načeli. Pozneje, pravi baron Banffy nadalje, se bode pokazala šele prava slika teh dogodkov. Do tedaj bom izvrševal svojo postavodajaino pravico v magnatski zbornici. S tem pa ni rečeno, da se hočem odtegniti javnemu političnemu življenju in ostaviti bojišče. — Tako tolaži mož svoj osiroteli volilni okraj, kateri mu je bil seveda po večini, kakoršno je potreboval, vedno naklonjen. Kakor je razvidno iz teh besedij, se je Banffy zelo nerad ločil od ministerskega stolca in ima še vedno mnogo upanja, da se v kratki dobi spremene razmere in pride zopet na krmilo ogerske vlade. Mogoče je na Ogerskem sicer vse, toda gotovo je pa tudi, da v liberalni stranki sedaj ne vživa več tolikega zaupanja, kakor ga je poprej.

Ogerska liberalna stranka šteje sedaj 370 članov; to število je pač največje odkar obstoji ogerski parlament. Pomnožila se je s člani nacionalne stranke in z raznimi frakcijami, ki so skupno štejele nad sto članov. Horanszky, Tisza, Podmanicky, Karolyi, Szent-Ivanyi, Apponyi, ki so si bili svojedobno vedno v laseh, so sedaj najboljši prijatelji. V soboto zvečer so se šli skoro vsi člani združenih vladnih strank in prostorna posvetovalnica liberalnega kluba je bila natlačeno polna. Szellova vlada bo lahko delala s tem parlamentom, ki ji bo pokoren do skrajnosti. Ministerski predsednik Koloman Szell bo izvedel vse, karkoli se mu bo zljubilo, nasprotovala mu bode ljudska stranka, katera služi večini le v zasmeh. To je pokazal v sobotni seji minister baron Fejervary, ki je zelo porogljivo odgovarjal na interpelacijo oziroma želje ljudske stranke glede odprave nekaterih hib. Vlada bo toraj lahko samooblastno postopala, prebivalstvo bo pa še nadalje moralo prenašati posledice vladajočega krutega zistema.

Dogodki v Srbiji. Poročali smo včeraj, da je ruski poslanik Sadovsky nenadoma ostavil svoje dosedanje mesto ter odpotoval v Petrograd, ker so ga povodom zadnjih slavnostij prezirali vladni krogi. Kot vzrok temu postopanju se navaja, da je poslanik preveč intimno občeval z opozicijskimi zastopniki in da je posebno deloval proti iztiranju razkralja Milana iz Srbije. Kakor je razvidno, se mu je to delo res posrečilo, ker listi že poročajo, da Milan v kratkem zopet odpotuje v

Toda té besede ni bilo, in Niels Graff je odšel, kakor sicer, od doma — danes brez smodke, a za njim je ostal temen in pozabljen njegov dom in pred njim se je razprostirala nad mestom luč življenja navzlic dežju in umazanosti in vzlic podlosti sveta.

In sedaj je bil na gori usmiljenja in dobil je listek in štiri krone, katere mu je donesla Erikova žličica.

Štiri krone pa niso zaščočale. Bile so le za največjo silo, ko ni bilo ničesar drugega — hrana za danes in jutri — novci za kruh in kurjavo za nekoliko dnij.

Potreboval je več. Hišni gospodar ni dobil že dvakrat stanarine, in postajal je nestrpljiv. Prejga je bila sama ljubeznivost. Sedaj je pa povedal ženi po mnozih brezuspešnih poskusih, da jo mora postaviti pred vrata, če ne dobi denarja. In zaničljivo je še pripomnil, da jim ni ravno treba stanovati v vili, ko imajo komaj suhega kruha.

Da, gospodar je vse dobro vedel. Popraševal je pri trgovcih in zvedel, da so bili Graffovi povsod dolžni in da jim nikdo ne da več na upanje. — Filister in suženj vseмогоčnega mamona!

Niels je hotel prašati Alfa za svet. — Za svet in morebiti tudi za nekaj pomoči, za nekoliko najpotrebnejšega denarja. (Dalje sledi.)

Pariz, ker si je nabral zopet nekaj drobiža, in da se vrhovno vojno poveljstvo poveri jednemu izmed generalov. Kralju Aleksandru ta dogodek gotovo ni posebno všeč, ker preti nevarnost, da bo izgubil naklonjenost ruske vlade, ako v kratkem ne da potrebnega zadoščenja.

Cerkveni letopis.

Ave Leo!

(Dalje.)

Prav pri srcu je bila papežu tudi skrb, da združi nekatere meniške redove, ki so se tekom časa razcepili v razne panoge. Zlasti je izvršil to prekoristno unijo v benediktinskem in frančiškanskem redu. Odobril je tudi različne nove kongregacije, ki so se ustanovile za poučevanje in vzgajanje mladine, v strežbo bolnikov, v misijonske ali kake druge slične svrhe. S temi novimi plovci na vclikanskem deblu sv. katoliške cerkve je papež pokazal, da redovno življenje se še ni preživelo, kakor nekateri trdijo, temveč ima še sedaj isto veljavo kakor nekdanj, ker tudi zatajevanje, molitev in delo, katerim se redovniki posvečujejo, niso niti za las zgubili od svoje cene in vzvišenosti.

Iz vsega tega se uvidi, kako prav ima P. A. Weiss, pišoč: »Naj le vsi tisti, ki se ponasajo, da hodijo po stopinjah socialnega papeža, tudi od njega najbolj cenjeno rešilno sredstvo, molitev, zlasti sv. rožni venec, priporočajo povsod z isto gorečnostjo, s katero ga on priporoča, in naj se ga tudi sami poslužujejo.«

Da je omikano človeštvo daleč zašlo, da se vse boji silovitega viharja in drug drugemu več ne zaupa, to priča cela Evropa, ki kar štrli v samem orožju, okovana okoli in okoli od jekla in železa. A kakor se tudi najmočnejši junak, ako je od temena do pête v železju, ne more uspešno braniti niti proti slabejšemu nasprotniku, tako se vse vlade skupaj bridko motijo, ako menijo, da bodo z jeklom in smodnikom strahovali uporne človeške duhove. Duhovi se strahujejo le z nasprotnimi duhovi. Ako pa zdaj duh napuha in nezmernosti hoče vse prevladati, ga bo ukrotil le duh ponižnosti in zatajevanja. Tak duh pa se v glavo in srce ne vbija z energičnimi zakoni, skovanimi ob zelenih mizah, še manj pa z vsemogočnimi stroji po zakajenih tovarnah, in najmanj s krvavim orožjem, z mečem in topovi!

O tem nas prepričuje ne le jeden grozen slučaj, temveč njih cela kopa, in to izza najnovejše dobe. Koliko je padlo vladarskih glav kot žrtev brušenega orožja v rokah nečloveških divjakov! Car Aleksander II., cesarica Elizabeta, Garfield, Carnot, Canovas idr. Kako bridko resnico in očitje skriva v sebi oni vsklik, kateri je prodril iz ust smrtnoranjene predsednika francoske republike, Carnota, ko mu je lijonski nadškof delil zakrament sv. poslednjega olja: »Gospod, kak nauk je to za nas!« (»Monseigneur, quel lection pour nous!«) In kateri je ta nauk? Modri Salomon ga je izgovoril: »Ako vas torej, o kralji narodov, veselje prestoli in žezla, ljubite modrost, ... ljubite luč modrosti vi vsi, ki ste ljudstvom predpostavljeni!« (Sap. 6. 22. 23.) A dostaviti treba temu tehtnemu Salomonovemu izreku drug izrek njegovega očeta Davida: »Začetek modrosti je — strah božji!« (Ps. 110. 10.) Da »strah božji«, to je »conditio sine qua non«! Ako se ljudje Boga ne bodo bali, je abotno misliti, da se bodo dali kdaj strahovati od papirnatih ukazov in naj žugajo z galéjo ali pa z žilotino! Uporni, podivjani duhovi se premagajo in ukrote le z duhovnim orožjem, z božjo besedo, ki je »močnejši, nego na obe strani brušeni meč«. (Hebr. 4. 12.) In uprav to je papež Leon XIII. tako določno in odločno naglašal v raznih svojih okrožnicah, zlasti pa v onih o upravi krščanskih držav, o frama-sonstvu in tajnih družbah in o pravi svobodi človekovi. Nekak odmev vseh teh Leonovih nauk so besede sv. Pavla: »Oblecite božje orožje, ... ker se nam je vojskovati zoper gospodovalce tega temnega sveta. Zato primite božje orožje, da se morete braniti ob hudem dnevu in v vseh rečeh popolni obstati. Stojte opasani okoli svojih ledij z resnico in oblečeni z oklepom pravice, in obuti na nogah za oznanovanje evangelija miru. V vseh rečeh pa vzemite v roko ščit vere, ... in vzemite čelado zveličanja in meč Duha, kar je beseda božja«. (Efež. 6. 11—17.)

(Konec sledi.)

Slovstvo.

Knjige Matice Hrvatske.

Matica Hrvatska je ravnokar razposlala svojim članom letošnje knjige, res odlične in obilne književni dar. Dobil je vsak član devet knjig, in sicer:

1. Hoić: Slike iz običaja zemljopisa (Ru-sija). Peta knjiga. (399 str.)
2. Rabar: Poviest najnovijega vremena od l. 1815 do l. 1878 (527 str.)
3. Lobmayer: Čovjek i njegovo zdravlje. (190 str.)
4. Nemčić: Izabrana djela. Uredio i uvod napisao Milivoj Šrepel, (404 str.)
5. Sienkiewicz: Pripoviesti. Preveo Ivan Gostiša. (248 str.)
6. Kranjčević: Izabrane pjesme. (244 str.)
7. Tomić J. E.: Zmaj od Bosne. Pripoviest. Drugo izdanje. (196 str.)
8. Mulabdić: Zeleno busenje. Pripoviest. (244 str.)
9. Leskovar: Sjene ljubavi. Pripoviest. (124 str.)

Dalje je izdala Matica letos še dve knjigi, katere dobe člani po nižani ceni:

10. Ksenofon: Izabrani spisi. Dio prvi (Kirupedija). Preveo i uvodom popretio Stj. Levo. (255 str. Za Matične člane cena 1 gld.)
11. Šrepel: Rimska književnost i latinski jezik. (147 str. Za Matične člane cena 60 kr.)

Skoro se bode razposlala še dvanajsta knjiga:

12. Hrvatske narodne pjesme. Dio prvi. Junačke pjesme (Muhamedovske). Knjiga treća. Uredio dr. Luka Marjanović. (Cena za člane 1 gld. 50 kr.)

Skoro bi človek ne verjel: devet oziroma dvanajst knjig, in vse za tri gld. Vsak izobražen Slovenec naj bi bil član Matice Hrvatske, katera je za nas Slovence še posebej poskrbela hrvatsko-slovenski besednjak, tako da more vsakdo, tudi ako ni vešč hrvaščini, razumeti krasne Matične knjige.

Ustanovniki plačujejo po 10 gld., naročniki pa 3 gld. vsako leto.

Cerkvena glasba.

Z dežele, meseca februarija.

Orgljarska tvrdka brata Zupana v Kamni gorici na Gorenjskem je v letu 1898 postavila sledeče nove orglje:

1. Za dekanjsko cerkev v Drnišu (Dalmacija) z dvojnim manualom in pedalom, op. 65, koje je ocenil v »Slovencu« dalmatinski glasbenik nadžupnik P. Ivo Barbič.
2. Za župno cerkev Sv. Antona pri Koprju, z jednim manualom in pedalom, op. 66. Ocenja je bila v »Edinosti«.
3. Za župno cerkev v Kronbergu pri Gorici z jednim manualom in pedalom, op. 67. Ocenil je te orglje v »Slovencu« g. D. Fajgelj, slovenski skladatelj.
4. Za dekanjsko cerkev v Črničah pri Gorici, z dvojnim manualom in pedalom, op. 68. Kolavdator je bil D. Fajgelj in jih je ocenil v »Slovencu«.
5. Za župno cerkev v Radečah pri Škofji Loki, z jednim manualom in pedalom, op. 69. Kolavdator teh orgelj je bil knez-škofijski pooblaščenec, veleč. g. P. Hug. Sattner.

Ravno te dni pa so bile zgotovljene in odposlane krasne nove orglje z dvojnim manualom in pedalom, op. 70, za novo romarsko cerkev Marija-Lourdes pri Celji na Sp. Štajerskem. Ponavljal bi se, ko bi opisoval moderno tehniško izpeljavo teh orgelj, na kojih opazuješ najfinejšo intonacijo, točno označene značaje na vseh registrih, trdnost in solidnost v delu in blagu. Čudovito pa diriguje odmevni stroj na nežnih tonovih spremembah, da se sliši, kako mineva »forte« in slednjič ugasne z najfinejšim »pianissimo«.

Skratka: Zupana sta zopet pokazala, da stojita v vrstah najboljših orgljarjev in da z vsem ognjem in navdušenostjo sledita napredku in ne zgrešita nobene novosti, kar jih podaja sedanja doba.

Ravnokar izdelane orglje in broj sedemdesetega novega izdelka pričajo o zadostni vaji in iz-

urjenosti, ker nekatere so preskušali najstrožji veščaki in konservatorji, ter se o večjih delih pohvalno izražali gledé dovršenosti zares mojster-skega in umetniškega dela. Vse to glasno priča, da ni treba vabiti v deželo slovensko tujih nemških mojstrov in jih podpirati s slovenskimi žulji uprav v tej dobi, ko nas Slovane nemški »moloh« kar požreti hoče — v dobi, ko se organizujemo in tako radi kličemo: »Svoji k svojim!«

Naši domači mojstri so itak navezani na male ožje slovenske pokrajine; ako bodo še v slovensko deželo hodili tujci, tedaj bodo domačini kmalo brez dela in le za to, da s starih orgelj prah ometavajo!

Ali mari izdelki sami ne govore, da dobimo doma boljše in cenejše izdelke, nego od tujca? Ali nimata brata Zupana vseh istih novostij in še več na svojih izdelkih? Ali nista pnevmatičnega zistema, odmevnega stroja in drugih novostij že vpeljala pred tremi leti? Kar pa se tiče intonacije, idi in poslušaj na takih Zupanovih orgljah, ki so stale samo 1900 gld.! Poslušaj in primerjaj intonacijo, preglej delo in primerjaj je Zupanovemu delu in gotovo se bodeš prepričal, da ni treba hoditi na tuje!

Slovenski denar naj ostane mej Slovenci, ker tako zahteva tudi pereče socialno vprašanje, ker domači mojstri dajejo kruha domačim delavcem in davke plačujejo domači deželi!

Mršlinarjev.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 7. marca.

Župan naznani po otvoritvi današnje redne seje, da mu je došla cesarjeva zahvala za izraženo sočutje povodom smrti nadvojvodinje Marije Imakulate, da je potom deželnega predsedstva sporočil cesarju zahvalo za izredno odliko, da sme mestna dekliška višja šola nositi cesarjevo ime, ter da se je odbor društva »Šolski dom« v Gorici pismeno zahvalil za doposlanih 100 gld. kot ustanovnino.

Stavbeni svetnik Duffe poroča nato o prenovitvi stopnic pred tivolsko graščino. Naprava novih stopnic, ker sedanjih ni več mogoče popraviti, bi stala 1970 gld. 80 kr., obestranska rampa, ki bi se napravila mesto stopnic, pa 1664 gld. Odsek se je zjediniel za napravo rampe in predlaga, naj se dovoli zato in druge potrebne naprave kredit 2000 gld. Poročevalec ob jednem pojasni, da se razvrste sedanji kameniti psi ob novih rampah. — Nasvetu se pritrdi.

Prošnji bivših mestnih babic Ivane Šusteršič in Uršule Zadnikar, katerih prva je stara 60 let in je opravljala svoj posel 16 let, druga je pa v 58. letu in ima 21 službenih let, se ugotovi s tem, da se dovoli prvi 80, drugi pa 60 gld. letne miloščine. Poročevalec odb. Svetek.

Posestnici Rozaliji Jevnikarjevi se na poročilo odbor. dr. Hudnika da odpisno dovoljenje za 116 m² sveta, kateri je odstopila mestni občini in je obremenjeno s 3 % posojilom. — Na enak način se reši prošnja Katarine Malovrhove.

O prošnji Marijane Jerebove poroča odbornik Svetek. Imenovana uživa kot vdova mestnega uslužbenca pokojnino v znesku 117 gld. ter prosi za povišanje na 200 gld. Deželni odbor, ki pri speva polovico, je voljen povišati prinos na 100 gld., toda po novem pokojninskem predpisu sme znašati pokojnina le 150 gld. Valed tega se sklene, da se prispevek mestne občine od 1. jan. 1897 poviša na 75 gld., kar stori tudi deželni odbor. — Sprejeto.

Dunajska mestna Franc Jožefova zavarovalnica za življenje in doživetje, ki se je otvorila 1. decembra l. l. povodom cesarjevega vladarskega jubileja, želi ustanoviti po vseh glavnih mestih in toraj tudi v Ljubljani podružnico, pri kateri naj bi sodelovali uslužbenci mestne občine proti pri mernim provizijam. O tej vlogi poroča odbornik Plantan ter omenja, da župan v svojem poročilu ne more priporočati te ustanovitve, ker občina ne more opravljati takih poslov, s katerimi bi delala konkurenco zasebnim zavarovalnicam, ki tu plačujejo svoj davek. — Odsek se strinja s tem mnenjem posebno še zato, ker bi mestni uslužbenci potem ne mogli opravljati redno svoje

mestne službe, in predlaga, naj se preko te vloge preide na dnevni red. — Obvelja.

Odb. dr. Stare poroča nato o županovem nasvetu, naj se store potrebni koraki, da se podaljša z zakonom z dne 23. junija 1895, št. 88 dovoljena davka prosta doba za poškodovana poslopja vsled potresne katastrofe, ki je bila določena za dobo 25 let za poslopja, katera so se morala podreti in so se, oziroma se bodo na novo zgradila ali temeljito popravila, za vse druge stavbe pa na 18 let. Ta doba poteče s 3. julijem 1900. Ker pa je še mnogo poslopij treba podreti in se bo toraj tudi po letu 1900 zidalo več vsled potresa potrebnih novih stavb, predlaga odsek v smislu županovega poročila, naj se potem deželne vlade zaprosi podaljšanja te dobe do l. 1905, toraj za nadaljnjih pet let. — Predlogu se pritrdi.

O poročilu magistratovem glede razpisa letošnjih dopolnilnih volitev za občinski svet poroča odb. dr. Tavčar. Iz občinskega sveta izstopijo letos in sicer v 3. razredu odb. Dimnik, Dolenc, Maly, Turk in Zabukovec, v 2. razredu dr. Tavčar, Hribar Iv., dr. Požar in Šubic, v prvem pa dr. vitez Bleiweis in Grošelj. Z ozirom na pomnoženo število volilcev 3. razreda (nad 2000) predlaga odsek, naj se voli v tem razredu v dveh sekcijah in sicer črke A—L in M—Ž, nadalje naj se vrše volitve in sicer za 3. razred 24., za 2. razred 26. in za 1. razred 28. aprila, in naj se načelnikom volilne komisije imenujejo in sicer za 3. razred odb. Plantan in dr. Hudnik, za 2. razred odb. Žužek in za prvi odb. dr. Stare. — Vsi odsekovi nasveti obveljajo.

Prošnja magistrov farmacije za spremembo § 1, 2. lit. e oziroma za priznanje volilne pravice, o kateri poroča isti odbornik, se akoravno umestna vrne magistratu, ker ne kaže samo v tej točki spreminjati volilnega reda in izposlovati zakona deželnega zbora. Magistratu se toraj naroči, naj jo ob enem z drugimi predlogi glede potrebnih sprememb volilnega reda svojedobno zopet predloži obč. svetu v presojo in poročanje. — Obvelja.

O nasvetu mestnega fizika glede premembe § 60 stavbnega reda v tem smislu, da si morajo vse hiše omisliti gnojne jame ali greznice in da se toraj prepove odvajanje fekalij po kanalih v Ljubljano, poroča odb. dr. Stare in predlaga, naj se preko tega nasveta preide na dnevni red, ker ni splošno izpeljiv in ker je odvajanje po kanalih ozir. splakovalni zistem v zdravstvenem oziru mnogo bolj priporočljiv in povsodi lahko izpeljiv, razun ob periferiji, posebno ko se uravna tek Ljubljane in izgotove vsi projektovani kanali.

Predlog odsekov podpirajo podžupan ter odb. Žužek in Pavlin, kateri tudi želi, naj se pri kanalih omisli zapora s sifoni, ki bodo zabranjevali izstop zraka. — Predlogu se pritrdi.

Prizivu posestnice Josipine Košičkove v Florijanskih ulicah proti mag. odloku, s katerim se je povodom preiskave njene hiše naročilo, naj napravi pri straniščih lončene cevi za izhlapovanje in pripravo za izplakovanje, se v toliko ugotovi, da se zahteva le poslednja naprava. — Poroč. odb. Žužek.

Za napravo podpornega zidu na prostoru podrte Bavdkove hiše na Stolbi se podeli naknadno stavb. dovoljenje in v pokritje stroškov naknadno dovoli svota 1500 gld. Poroč. odb. Žužek.

O ponudbi vodmatskih posestnikov glede odkupa predvrtov za razširjenje dveh ulic poroča odb. dr. Stare. Za predvrte ozir. ograjeni prostor in za neograjeni prostor pred hišami, katerega je skupno nekaj nad 1000 m², zahtevajo skupno svoto 2573 gld. ozir. 2 in 3 gld. od m², kar se pa zdi odseku preveč, posebno ker smatra neograjeni prostor za mestno last in je mnenja, da morajo tudi ostali svet prepustiti brezplačno v cestne namene. Odsek toraj predlaga, naj se v tem smislu reši ta zadeva.

Podžupan pa je mnenja, da brezplačno ne bo mogoče dobiti omenjenega sveta, in predlaga, naj se ponudba vrne magistratu, ki naj se nadalje pogaja z lastniki in se ob enem tudi prepriča o lastninski pravici vodmatskih posestnikov do tega sveta. — Pri glasovanju obvelja njegov predlog.

Prošnji G. Tönies in Terezije Soosove za zoženje projektovanih Čopovih ulic ob njunem posestvu od 16 na 12 metrov se ugotovi in sklone, da morajo imeti vse nove zgradbe na levi strani teh ulic 2½ m. širok predvrt. Poroč. odbornik dr. Požar.

Priziv Jos. Luckmanna glede naprave večinoma lesenega balkona na hiši gospe Paravičeve ob Franca Jožefa cesti se odkloni, ker načrt ne odgovarja določbam stavbnega reda. Poroč. odb. dr. Hudnik.

Isti odbornik poroča o prizivu nunskega samostana proti odloku magistrata, s katerim se je naročilo napraviti trotoar v Nunskih ulicah in na Kongresnem trgu pred prenovljenim župniščem ter odstraniti kamnite stebre ali odrivače pred cerkvijo in tudi tu napraviti asfaltni tlak. Vodstvo samostana izjavlja, da je voljno prispevati jedno tretjino za napravo tlaka, kakor je predpisano pri starih stavbah, ker se je v resnici prenovilo samo pročelje na omenjenem poslopiju, glede sveta pred cerkvijo pa je mnenja, da je cerkvena last, katerega je vodstvo voljno odstopiti občini za ceno 20 gld. m² in potem ustredi magistratu želji. Odsek je mnenja, naj se zadeva glede naprave trotoarja odloži za sedaj, glede sveta pred cerkvijo pa izjavlja, da je prav do cerkve mestna last in da je odstranitev stebrov iz prometnih in estetičnih ozirov nujno potrebna. Vendar pa predlaga, naj se zadeva vrne magistratu, ki naj posebno poizveduje, kdo je dal postaviti omenjene stebre, ter naj svojedobno o tem poroča. — Predlogu se pritrdi.

Za svet, ki ga je kupila mestna občina od Sid. Schreyeve za gradbo »Mestnega doma« in za kateri je plačala prvotno pogojeno svoto 500 gl., se naknadno dovoli še 700 gld., ker solastnik omenjenega sveta sicer ne bi bil dovolil odpisa svojih pravic. Poroč. odb. Stare.

Služba druge babice za predkraje se podeli 42letni Magd. Ramovševi v Rožnih ulicah, ker Fr. Jarčeva radi odpotovanja v Ameriko ni prevzela te službe. Poroč. podžupan.

Za uporabo novega skladišča za premog pri elektrarni se po poročilu odb. Senekoviča da potrebno dovoljenje.

Isti odbornik poroča o proračunu mestne elektrarne za leto 1899, ki izkazuje 66.673 gld. 41 kr. stroškov in 64.457 gld. 10 kr. dohodkov, toraj 2216 gld. 31 kr. nedostatka, ki naj se predjemoma pokrije, ako ne izgine v tekočem letu, iz mestnega zaklada, ker plačuje mesto za razsvitlavo 18.000 gld. ali le 1-6 kr. od hektov. ure. Dohodki za porabo elektr. toka so proračunjeni brez mestne razsvitljave na 42.000 gld. Amortizacije za najeto posojilo ho treba plačati 25.089 gl. — Proračun se odobri.

Konečno se odobri tudi proračun mestne klavnice, ki izkazuje 22.014 gld. pokritja, 16.400 gld. 12 kr. stroškov, toraj 5613 gld. 88 kr. prebitka. Pristojbina od ledenice je proračunana na 300 gld., za led z Gorenjskega se proračunava 1200 gld. in 3000 gld. kot prvo polovico za asfaltovanje tlaka v klavnici. Poroč. podžupan.

Ostale točke se rešijo v tajni seji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8 marca.

(»Slovenec« pred porotniki.) Vipavski župan Hrovatin je tožil odgovornega vrednika »Slovenčevega« zaradi dopisa z Vipavskega, v katerem se govori o njegovem županskem gospodarstvu. Danes se je vršila porotna obravnava. Našega vrednika zastopa dr. J. Šusteršič, tožitelja pa dr. J. Tavčar. Porotniki so gg.: Pavel Velkaverh, molar v Ljubljani; Ivan Velkaverh, posestnik in mestni odbornik v Ljubljani; Gvidon Stedry, posestnik v Ljubljani; Anton Putrich, gostilničar v Ljubljani; Ferd. Schmid, trgovec v Ljubljani; Rudolf Mayer, tovarnar v Domžalah; Feliks Toman, kamnosek v Ljubljani; Oton Homan, trgovec v Radovljici; Fr. Goričnik, trgovec v Ljubljani; Ivan Kordik, trgovec v Ljubljani; Anton Schäffer, trgovec v Ljubljani; Anton Krapsch, kavarnar v Ljubljani. Ko se je prebrala obtožnica, je dr. Šusteršič podal svoj zagovor, v katerem je nastopil dokaz resnice. Po tem govoru se je obravnava prekinila ter se nadaljuje popoldne ob štirih. O podrobnostih in o izidu poročamo jutri.

(Priateljski večer.) Danes ob osmih predava v Kat. domu g. Evgen Lampe o starem in novem budizmu.

(Resnicoljubnost in verodostojnost »Narodovih« poročevalcev.) Iz Šmartna pri Litiji: Kakor ste že omenili v sobotni izdaji »Slovenca«, zdela

se Vam je novica, katero je prinesel »Narod« v petek, da je umrla v Usji pri Šmartnem neka beračica, katera je ležala bolna v svinjaku iz desk zbitem, na gnoju in slami, celo jesen in zimo brez odeje in postrežbe, od kjer so nekoliko prej prešiče ven spravili, malo verjetna. In zadeli ste jo. Novica ni samo malo verjetna, ampak popolnoma zlagana. Rajnke hči Barbara Stopar, pri kateri je omenjena beračica umrla, izročila je tukajšnjemu županstvu sledečo s pričami potrjeno izjavo: Podpisana potrdim, da so moja mati več let okoli prosjačili in velikokrat v mojem stanovanju prenočili. Ko se jih je zadnji čas silno nadežna bolezen polotila, da ni mogel nihče dalj časa v njihovi bližini ostati, pripravila sem jim zato ležišče v hlevu, ki stoji poleg mojega stanovanja, ki je trden in proti mrazu ravno tako dobro zavarovan, kot hiša, v kateri sama prebivam, ki je istotako lesena kot omenjeni hlev, v katerem pa že več kot 10 let ni bilo nobenega prešiča. Dala sem jim tudi zadostno odeje, da se niso nikdar pritožili radi mraza. Ko so pa toliko zboleli, da niso mogli več okrog hoditi, sem jim pa napravila ležišče v moji sobi, kjer so prevadeni s svetimi zakramenti tudi umrli. Na mojo prošnjo pri županstvu za podporo sem dobila od istega 14 gld. in je isto tudi vse pogrebne stroške poravnalo. — Sedaj pa naj kdo primerja lažljivo poročilo in izjavo lastne hčere! Ogorčen moraš reči: »Šram ga bilo, ki trosi take laži v svet«. S tako lažjo pa v zvezo spraviti še našega presvitlega kneza in škofa, je pa že škandalozno. Ni ga bilo človeka v Šmartnem, kateri ni obsojal to zlobnost, ki se pa ni skuhal v Šmartnem marveč v njegovi bližini. Zato se je v ponedeljek Šmartinski občinski zastop zbral k izredni seji, v kateri je soglasno obsodil ostudni napad na premilostnega kneza in škofa, soglasno pripoznal ustanovitev nameranih škofovskih zavodov kot nujno potrebno, in slednjič je imenoval Presvetlega soglasno svojim častnim občanom.

(»Proč od Rima«.) Nedavno smo poročali, da je »pastor« Fr. May na črni deski graškega vseučilišča nabil vabilo k »verskim razgovorom«. Vsled tega je bil včeraj od okr. sodišča obsojen na 30 gld. globe. Obravnava pa je dokazala, da May ni nikjer nameščen kot pastor, temveč je le nekaki zakotni predikant. — Po raznih listih kroži poročilo, da je te dni v Berlinu zborovala podružnica evangelijske zveze. Razgovor je bil le o protestantskem gibanju v Avstriji. Vsi govorniki so pozdravljali to gibanje. Evangelijska zveza ima na razpolago mnogo denarja. Poročevalec Bräunlich omeni, da je zveza samo nekemu pastoru poslala 20.000 mark. — Avstrijska vlada je dne 27. febr. opozorila vse deželne načelnike na to gibanje ter ukazala, da proti vnanjim agitatorjem postopajo v smislu odloka z dne 7. okt. 1898. Ta odlok določa postopanje proti tujim državljanom, ki na avstrijskih tleh nastopajo na shodih. Ker je agitacija z geslom »Proč od Rima« protikatoliška in protiaustrijska, in so njeni nameni veleizdajski, zato pozdravljamo ta odlok, ki pa naj se po potrebi tudi v istini izvršuje.

(Klub slovenskih biciklistov »Ljubljana«) ima nocoj ob 9. uri v restavraciji »Narodnega Doma« svoj letošnji redni občni zbor. Pričakovati je — zlasti z ozirom na važne točke dnevnega reda — da bode vdeležba v polnem številu.

(Iz Rovt nad Logatcem) 6. marca. Včeraj nedeljo popoldne ob ½4. uri jelo je tu prav po božično mesti. Burja je sneg strahovito nesla in tulila celo noč. Zameti so veliki. Danes je krasen zimski dan. Toplota kaže cel dan — 5°. Živo srebro v vremeniku vstaja. V četrtek 2. in petek 3. marca smo imeli prava pomladanska dneva. Toplota 2. marca zjut. + 3°, popol. + 7°, 3. marca zjut. + 3°, popol. + 10°. Prvi zvončki so razcveteli po brdih in prvi metulji so frčali po solncu. Po naših Rovtah je vse zdravo. Prejšnji teden so naši po solnčnih brdih ječmen sejali. Kos prepeva — gnezdo znaša, mrzli sušec gori gre. Prav je. Bo vsaj lepa pomlad. Snega je padlo dobri 2 pedi.

(Pomiloščeni kaznjenci.) Cesar je te dni odpustil del kazni desetim kaznjencem. Izmej teh odpadejo trije na Koper, po jeden pa na Gradec in Begunje.

(Iz pred porotnega sodišča.) V ponedeljek se je pred tukajšnjim sodiščem vršila obravnava proti 24 letnemu Janezu Gradu z Vidma pri Dolu zaradi uboja. Zatoženec je dne 14. nov. mej že-

nitveno veselico potegnil iz-za mize ter vrgel čez stopnjice na prosto Fr. Vodnika, ki je v pijanosti nadlegoval goste. Fr. Vodnik je čez dva dni umrl. Zatoženec prizna dejanje, a zanika sovražen namen. Porotniki so soglasno zanimali krivdo, vsled česar je bil zatoženec oproščen.

(V bolnišnici usmiljenih bratov) v Kandiji je bilo minoli mesec vsprejetih 99 bolnikov; v oskrbi pa jih je bilo 163. Od teh je bilo 64 ozdravljenih, 26 zboljšanih, 3 so umrli. Koncem meseca jih je v oskrbi ostalo še 67.

(Oddaja bikov.) Deželni odbor kranjski oddajal bo meseca aprila t. l. bika plemenjake pincgavske pasme, proti povračilu polovice nakupnih stroškov, in sicer v prvi vrsti občinam, v drugi vrsti pa tudi zasebnim živinorejcem. Prošnje za bika poslati so do 28. marca t. l. deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani; vsaki prošnji pa se mora priložiti znesek 10 gld. kateri zapade, če prosilec noče prevzeti odkazanega mu bika.

(Razsodba glede petletnic.) Upravno sodišče je razsodilo, da se morajo učiteljem dovoliti petletnice po dosluženih letih ne gledé na to, da je bila morda starostna doklada šele pred tremi ali štirimi leti, torej prepozno dovoljena.

(S Stajerskega.) Bela žena. V župniji Pilštanj odprla sta se nam dva nova groba v prav kratki dobi. Dne 17. februarja umrla je na Zečah omožena posestnica Katarina Moškon po domače Zmajšica, katera je v življenji vse svoje precejšnje premoženje razdelila v dobrodeltne namene, posebno za cerkve. Več tisoč dala je za farno cerkev sv. Mihaela, tako za velik zvon, za slikanje cerkve, za novi tlak itd. Njena darežljivost segala je tudi čez mejo pilštanske župnije. Tako je za Kozje pomagala nabaviti nov velik zvon in križev pot; poljski zvonovi tudi lepo zvonijo s pomočjo darežljive roke rajne dobrotnice. Pogreb na prvo postno nedeljo pokazal je, da ji je ljudstvo hvaležno, ker takega pogreba še nismo imeli. Iz sosednjih župnij privrelo je mnogo ljudstva, čez 2000. Prišli so tudi pred. gosp. kanonik Bosina, dekan Verk z Vidma, župnik Kragl s Polja. Čez 14 dni pozneje, dne 5. marca v nedeljo, zatisnil pa je za vselej svoje oči blagi mož, Martin Jug po domače Štukl, posestnik v Gostinci, star 65 let. Njegova družina prebila je pred njim srečno vročinsko bolezen, a njega je na zadnje pobrala, ki je bil najbolj potreben. Ranjki bil je do 40 let cerkveni ključar pri podružni cerkvi sv. Trojice v Dobležicah in je kot tak storil zelo veliko za čast božjo. Bil je tudi skrajno gostoljuben, odkrit in miroljuben značaj. Vsled svojega značaja ljubil je svoj slovenski rod neizmerno in je kot skrben oče prav lepo krščansko izredil vseh devet otrok. Bog mu daj večni mir in slaček počitek za obilni trud!

(Nadučitelj v Čadranjah) pri Konjicah, gospod Bogomir Malenšek, je, kakor se nam piše, umrl dne 5. t. m. Vsled mnogoletnega učiteljevanja onde imenovanec šteje brez malega vse župljane med svoje učence. Luč sveta zagledal je v kraju Studenec na Kranjskem leta 1839. Povodom zadnjega jubileja cesarjevega je dobil zasluzni križec, ki pa žalibog ni dolgo dičil zasluznih prsij. Svetila mu večna luč!

(Preč gospod Gajšek.) Častni kanonik in župnik na Dobrni, je dne 1. marca stopil v stalni pokoj. Trudoljubivi gospod je tam župnikoval dolgih trideset let. Koliko da je v tem času storil za Boga in za narod, to se ne da povedati s kratkimi besedami. Minolo leto je dobil zlati zasluzni križec s kronico, z istim odičen je dne 6. julija slavil zlato sveto mašo, a te dni je vsprejel še častno kolajno za petdesetletno službovanje. Podelil mu ljubi Bog še krepkih močij do najskažnejše meje življenja človeškega!

(Pogozdovanje Krasa) Nadvojvoda Josip je naznanil magistratu na Reki, da je na Francoskem kupil 25.000 mladih drevesec, s katerimi naj se pogozdi Kras v reški okolici.

(Zemlja se je udrila) dne 3. t. m. zvečer na tir drž. železnice med postajama Vrata in Trbiž. Proga je bila močno poškodovana. Malo prej vozil je mimo brzovlak iz Beljaka. Da bi se bil le nekoliko zapoznel, zgodila bi se bila lahko velika nesreča.

(Žalostna na morju.) V nedeljo zvečer se je pripetila grozna nesreča v miljskem morskem zalivu pri Trstu. Popoldne se je podala večja družba mladih ljudij, možkih in ženskih, v priprostem

čolnu z jadrani na morje, da se prepelje v Milje. V Žavljah so se ustavili v krčmi in ko je jelo postajati vreme slabše, hoteli so se vrniti proti Trstu. Burja, ki se je ves dan po malem oglašala, pričela je prav krepko pritiskati tako, da je bilo nevarno vračati se po vodi. Jeden del družbe se je tudi odločno upiral nasvetu brodarjevemu, da se vrnejo s čolnom, drugi del se je udal. Toda v svojo nesrečo. Burja je pod večer nastajala močnejša in močnejša in jelo je tudi močno deževati. Niso še bili s čolnom daleč od brega, ko potegne hud piš in prevrne čoln. Tu se je pa pričela pravcata borba za življenje in smrt ponesrečenih. Kdor je mogel, se je oprijel povezenega čolna in se krčevito držal ob njem, toda močna burja, mraz in dež sta kmalo vzela nesrečnejšem moči, ki so tudi utonili. Samo eden je vztrajal tako dolgo, da ga je veter zanesel kakih 50 metrov od miljskega brega. Tu se je vrgel v morje in plaval na breg, kamor je došel na pol mrtve ob 10. zvečer. Druge so dobili mrtve drugo jutro.

(Hofman-Wellenhof in Primorje.) Spisovatelj veletvtonske brošure posl. Wellenhof v Gradcu pripoveduje, da je Primorska nemška pokrajina, kajti ondi je nemštvo že takorekoč doma, ondi je polno nemških naseljencev, ki so domačini, in v nedavnej dobi bode Primorje sploh nemško. Te besede Velegermana, ki že gleda povsod prihodnjo Nemčijo, kjer so naseljeni pruski kruhoborci, bi si morali dobro zapomniti oni, ki smatrajo Primorje za svojo pravo domovino. Resnica je pa, da Nemci silijo v Primorje tako, kakor silijo po vsem svetu in da so v Primorju oni politično nevarnejši živelj Slovanom, kakor pa trhlji Italijani. Wellenhof je v svoji brošuri pač naravnost izrekel nemško misel, da Nemci smatrajo ves svet za svojo domovino, ako je tako prav drugim narodom ali ne. V Primorju se nemštvo krepko giblje, tega pa ne kaže le Opatija s svojimi Nemci, marveč neka tajna pismena zveza s Prusijo, zlasti Berolinom, kajti od tod prihaja na izvestne naslove v Primorju, zlasti v Istri, nebroj raznih brošur, pisem in družih pošiljatev. Tem potom smatra Pangerman Wellenhof Primorje za nemško pokrajino. Toraj pozor na to stran!

(Iz Veprinca) v Istri se poroča, da je bil županom izvoljen A. Stiglic, pomorski kapetan in posestnik; za nj je glasovala tudi slovenska manjšina. Obč. svetovalci so: B. Bačič, I. Andrežič, I. Andrejčič (bivši župan) in Jos. Andrežič. Ta imena kažejo, kdo vzdržuje lahonstvo v Istri. Sicer pa je bil g. Stiglic nekoč član lovranske čitalnice; hujši gotovo ne bode od prejšnjega župana.

(Osebnosti.) Dr. M. Kozulič, sodni pristav v Malem Lošnju, je imenovan okr. sodnikom. — Dež. sodišča svetnik v Trstu E. conte Smechia je imenovan višjega dež. sodišča svetnikom extra statum v Trstu. — V soboto je v Trstu z odličnim uspehom naredil odvetniški izpit g. dr. E. Slavik.

(Morsko kopališče v Cirkvenici) bode dne 15. junija prodano na javni dražbi. Posestvo je cenjeno na 538.714 gld. ter obsega hotel »Nadvojvoda Josip«, lep vrst, paviljon in tri lesene zgradbe. Kopališče je popolnoma urejeno, ter se bode prodalo proti gotovini, a ne pod 300.000 gld.

(Ukradena redakcijska pisma.) Kakor je znano, je centralno glasilo nemške socijalne demokracije, berlinski »Vorwärts« že opetovano objavljaj listine, do katerih ni mogel drugače priti, kakor ali po tatvini ali pa potom velike zlorabe zaupanja. Tudi predzadnja nedeljo je priobčil več pisem znanega barona Stumma na vredništvo berlinske »Posta«. Kakor pa ta list javlja, se je začelo proti imenovanemu socijalnodemokratskemu glasilu kazensko postopanje, ker so bila dotična pisma s pomočjo tatvine iz vredniških prostorov odnešena.

(Zaradi treh krompirjev pred sodiščem.) V soboto se je moral neki 60 letni agent, G. Bauer, pred sodiščem na Dunaju zagovarjati zaradi kraje. Zatožen je bil, da je ukradel hlebček kruha in tri krompirje. Zatoženec: Hlebček kruha za 4 kr. sem drugje ukradel, prodajavcu Braunu pa tri krompirje. — Sodnik: Čemu Vam je bil krompir? — Zatoženec: Gosp. sodnik, lačen sem bil, a nisem imel novčiča v žepu. — Sodnik: Koliko je bil vreden krompir? — Priča Epstein reče: Jaz ne vem. — Sodnik: Ako tožite zaradi takih stvari, morate tudi vedeti, koliko je vredno ukradeno

blago. — Priča: Jeden krajcar. — Sodnik: No, to je res veliko hudodelstvo! — Sodnik je zatoženca oprostil.

(Zasluzek prvega natakara.) Nedavno je v Dunajskem Nov. Mestu umrl prvi natakar K. Axmann, ki je 29 let služil v hotelu pri »Zlatem jellenu«. Zapustil je 55.000 gld.

(V gostilni.) Gost: Natakar, ali je pečenka sveža? — Natakar: Ne vem, sem šele tri dni tukaj.

Društva.

(Društvo »Pripravniki doma«) bo imelo 23. marca dopoldne ob 11. uri v konferenčni sobi tukajšnjega c. kr. učiteljskega obč. zbora. Poleg drugih društvenih zadev je na vrsti volitev odbora. P. n. člani so uljudno vabljeni k obilni udeležbi.

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj, 8. marca. »Wiener Abendpost« poroča, da se je včerajšnji ministerski svet pečal s sestavo državnega proračuna za prihodnje leto.

Dunaj, 8. marca. Nemški liberalni listi poročajo vest, da je stališče Thun-ovo o m a j a n o, ter da tudi na višjem mestu niso zadovoljni s sedanjim notranjim položajem. Vse te vesti so neosnovane.

Dunaj, 8. marca. V sinočni seji mestnega zbora je svetovalec Förster interpeloval župana zaradi odloka deželnega šolsk. sveta glede ustanove čeških jezikovnih šol na Dunaju. Župan je dejal, da je dobil ta odlok, da pa kot načelnik okrajnega šolskega sveta ne more družega, kakor da kot izvrševalni organ odlok izvede.

Praga, 8. marca. Izvrševalni odbor nemškočeških poslancev se snide 12. t. m., da določi, kako stališče naj zavzamejo nemški poslanci povodom zasedanja češkega deželnega zbora.

Praga, 8. marca. V soboto in nedeljo imajo nemški poslanci na Češkem prosvet, v katerem določijo, da za sedaj ne vstopijo v deželni zbor.

Inomost, 8. marca. Posl. dr. Kathrein v imenu vlade vodi pogajanja z Italijani, da bi italijanski poslanci zopet vstopili v deželni zbor. Italijani kot pogoj zato zahtevajo novi deželni red, narodne kurije in ločeni deželni šolski svet.

Bruselj, 8. marca. Zdravstveno stanje kraljice Marije Henriete se je v zadnjem času nekoliko zboljšalo, akoravno je še vedno zelo malo nade na zopetno ozdravljenje.

Toulon, 8. marca. Dosedaj so izkopali izpod razvalin v bližini skladišča za smodnik 58 mrtvih trupel. Eksplozijo je baje povzročila zlobna roka, ker so našli nad meter dolgo vžigalno vrvice. — Včeraj so pokopali 51 ponesrečencev. Bilo je 12, z nebroj venci okrašenih vozov. Sprevod je bil dolg 2 km.

Madrid, 8. marca. Vladni listi poročajo, da se vsi španski poslaniki odzovejo in nadomeste z novi in da bo odpoklican tudi dunajski poslanik don Aguera. — Vojni minister general Polavieja želi pomnožiti število aktivnih in rezervnih vojakov.

Madrid, 8. marca. Državni zbor je razpuščen. Dotični kraljičini dekret je prebral ministerski predsednik v obeh zbornicah v ponedeljski seji. Silvelo so pozdravili liberalci in socialisti s klici: »Proč z jezuiti!«, drugi so pa kričali: »Živela republika!« Nekateri so hoteli vprizoriti obče dijaško demonstracijo, katere pa seveda ni bilo.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 3062 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nabe	Padačina v mm
7	9. zvečer	739.4	-2.3	sl. jug	jasno	
8	7. jutraj	737.1	-7.8	sl. jzh.	jasno	0.0
	2. popol.	733.8	5.4	sr. jzh.	del. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura -3.7°, normale: 2.2°.

Barve za umetnike, düsseldorfke, dr. Schönfelda, v pušicah, za akademične slikarje, ter Kasparjeve in Spitzauerjeve, dobé se pri trški BRAT AEBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 7 11-1

Semena

vseh vrst, zanesljivo kaljiva,

priporoča trvdka 207 8-6

IVAN PERDAN v Ljubljani.

Ana Rupnik,

izdelovalka umetnih cvetic,

Sv. Petra cesta št. 13,

priporoča slavnemu občinstvu, posebno

pa prečastiti duhovščini

šopke, vence za na altarje in

bandera, ter popolno opravo

za nove maše itd.

po najnižji ceni. 252 3-1

Slamnike

snazi in po novi šegi prenareja 186 6-4

C. Brilli, Reselnova cesta šte. 16.

Mestna hranilnica v Novem Mestu.

I. Bilanca upravnega imetja

Aktiva. za 31. decembra 1898. Pasiva.

Račun hipotečnih posojil	796.817	51	Račun vlog	1.186.593	95
» hipotečnih obresti .	4.512	09	» hipotečnih obresti .	5.530	94
» menjic	87.478	72	» menjicnih obresti .	1.208	—
» tekoči	195.254	35	» založnih obresti .	1	04
» zalog	1.610	—	» davkov in pristojbin	171	60
Zaostale obresti	8	42	Račun zgube in dobička:		
Račun efektov	80.478	50	Čisti dobiček	6.164	26
» efektnih obresti .	1.093	80			
» zamudnih obresti .	245	68			
» inventarja	460	51			
» uradnih troškov . . .	7	—			
Tiskovine	880	—			
Račun pro diversi . . .	105	88			
» zavarovalnin	7	32			
» blagajne	30.711	95			
	1.199.669	79		1.199.669	79

II. Bilanca rezervne zaklade

Aktiva. za 31. decembra 1898. Pasiva.

Račun efektov	13.257	22	Račun glavnice	19.563	08
Vseče obresti	141	60			
Poslovni dobiček l. 1898 .	6.164	26			
	19.563	08		19.563	08

V Novem Mestu, dne 31. decembra 1898.

248 1-1

Ravnateljstvo.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane

efekte in druge vrednostne listine

po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec

v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.

Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne

do dne po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 8. marca.

Skupni državni dolg v notah 100 gld. 95 kr.

Skupni državni dolg v srebru 100 » 8 »

Avstrijska zlata renta 4% 120 » 10 »

Avstrijska krona renta 4%, 200 kron 101 » 25 »

Ogerska zlata renta 4% 119 » 75 »

Ogerska krona renta 4%, 200 » 97 » 75 »

Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. 918 » — »

Kreditne delnice, 160 gld. 367 » 30 »

London vista 120 » 47 1/2 »

Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 58 » 97 1/2 »

20 mark 11 » 79 »

20 frankov (napoleonor) 9 » 52 1/2 »

Italijanski bankovci 44 » 05 »

C. kr. cekini 5 » 66 »

Dne 7. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld. 172 gld. 60 kr.

5% državne srečke l. 1860, 100 gld. 158 » — »

Državne srečke l. 1864, 100 gld. 194 » 50 »

4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron 99 » 20 »

Tisine srečke 4%, 100 gld. 141 » 50 »

Dunavske vravnjavne srečke 5% 130 » 70 »

Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878 108 » 50 »

Posojilo goriškega mesta 112 » — »

4% kranjsko deželno posojilo 98 » 25 »

Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% 98 » 10 »

Prioritetne obveznice državne železnice — » — »

» južne železnice 3% 179 » 60 »

» južne železnice 5% 124 » 80 »

dolenjskih železnice 4% 99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld. 199 gld 25 kr.

4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 170 » — »

Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. 20 » — »

Rudolfove srečke, 10 gld. 28 » — »

Salmove srečke, 40 gld. 85 » 75 »

St. Genois srečke, 40 gld. 84 » 50 »

Waldsteinove srečke, 20 gld. 60 » — »

Ljubljanske srečke 24 » — »

Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. 155 » 50 »

Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3425 » — »

Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. 473 » — »

Akcije južne železnice, 200 gld. sr. 65 » 70 »

Splošna avstrijska stavbiarska družba 114 » — »

Montanska družba avstr. plan. 243 » 45 »

Trboveljska premogarska družba, 70 gld. 188 » — »

Papirnih rubljev 100 127 » 50 »

Nakup in prodaja

vsaokvrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju

najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,

polem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih

papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega

obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

Žrebanje nepreklicno

18. marca 1899.

1. Glavni dobiček 100.000 kron vred.

2. Glavni dobiček 25.000 „ „

3. Glavni dobiček 10.000 „ „

v gotovini z 20 % odbitka.

Dunajske srečke à 50 kr.

priporoča 99 13-9

J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Slovenci, segajte po domačem blagu!

Kmetijsko društvo v Dobrépoljah izvaža poleg

pridelkov kmetijstva tudi lepo prekažene

kranjske gnjati in plečeta

ter popolnoma masten in dobro obležan 150 8

Sir,

delan po ementhalskem načinu. — Vsa naročila se izvršujejo točno

po pošti ali železnici. — Sir se oddaja tudi v manjših kosih.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve

po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28,

32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.; obhajilne svetilnice iz ko-

sitarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.; pušice z

zvončki za posiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1 50, iz

medenine po 5 gld.; štedilna železna ognjišča, vsa že-

lezna in tudi razna za vzdajanje.

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih zlebov

in strelovodov. 253 12-1

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd — S kri-

tevjo zvonikov prevzema ob jednom tesarska dela.